

Part - II Polity, Economy & Society Under the Maratha.
मराठेकाळीन राजनिती समाजव्यवस्था व अर्थव्यवस्था.

● अभ्यासक्रमावर आधारित प्रश्नांचे प्रश्न ●

पुढील पर्याय निवडून रिकाम्या जागा भरा.

(अ) TOPIC-1 - राजनिती (Administration)

1) अष्टप्रधान मंडळात -- मंत्री होते.

(अ) ५ (ब) ६ (क) ७ (ड) ८

2) किल्ल्याच्या प्रमुखास -- म्हणजे जाई.

(अ) किल्लेदार (ब) सवनीस (क) कारखानस (ड) वाकनवीस.

3) सिंधूदुर्ग व किल्ला -- प्रकारात मोडतो.

(अ) डोंगरा (ब) सागरा (क) भूखोटा (ड) मापेकी नाही

4) -- यांना भारतीय आरमाराचे जनक म्हणजे जाते.

(अ) छ. शिंदेजी (ब) छ. शिवाजी (क) छ. संभाजी (ड) छ. राजाराम.

5) किल्ल्यांचे मुख्यता -- प्रकार होते.

(अ) दोन (ब) तीन (क) चार (ड) पाच.

TOPIC-2 अर्थव्यवस्था (Economy)

6) ... ही पारगती निघानी होती.

(अ) नांगर (ब) तारार (क) पिळा (ड) पावडे.

7) शिवकाळात गमिन मोजण्यासाठी -- काळी वापर केला जाई.

(अ) मोठाशाही (ब) मदीशाही (क) शूद्रशाही (ड) शिवशाही

8) सिवकाष्वात .. यांना अग्रंथर इनाम दिले जाई.

☒ (अ) ब्राह्मण ☐ (ब) मराठा ☐ (क) शेतकरी ☐ (ड) उपर.

9) महाराजांनी ... हे सोन्याचे माने पाडले.

☒ (अ) सिवराई ☒ (ब) छेन ☐ (क) कदमाई ☐ (ड) मापेकी नाही.

10) सिवकाष्वात .. इतका शेतसारा आकाराचा जाई.

☒ (अ) $\frac{1}{5}$ ☒ (ब) $\frac{2}{5}$ ☐ (क) $\frac{3}{5}$ ☐ (ड) $\frac{4}{5}$

Topic - 3 समाज व धर्म (Society & Religion)

11) .. हे वारकरी संप्रदायाचे आराध्य दैवत धर्म.

☒ (अ) पिठेश्वर ☐ (ब) गणेश ☐ (क) मधदेव ☐ (ड) ज्योतिबा.

12) .. ही भोसले धराण्याची शासक्यामीनी होती.

☒ (अ) अंबाबाई ☐ (ब) रेणूकामाता ☒ (क) लूणजाभवानी ☐ (ड) सजाभुंगी

13) वारकरी संप्रदायाचा ... मूळगट मोळवले जाते.

☒ (अ) माळकरी ☐ (ब) धारकरी ☐ (क) भमकरी ☐ (ड) मापेकी नाही.

14) सिखर सिंगणापूरच्या डोंगराचा .. मूळगट मोळवले जाते.

☒ (अ) दयापाचा डोंगर ☒ (ब) मधदेवाचा डोंगर ☐ (क) पन्थळा डोंगर ☐ (ड) यागळी

15) .. हा मराठ्यांचा माद्य शिंदेसकार समजाता जातो.

Topic - 4 धोरण व योगदान ☒ ग्रेट डफ

16) .. हा छत्रपतींच्या हेरण्याच्या प्रमुख होता.

☒ (अ) कर्जिनीनाईक ☐ (ब) शिवा काशीदे ☐ (क) येसाजी कुंठ ☐ (ड) गड्डु मद्याळ.

17) सिवाजी महाराजांचे धार्मिक धोरण .. प्रकारचे होते.

☒ (अ) धर्मांद ☐ (ब) महाहिन्दू ☒ (क) सहिष्णू ☐ (ड) भेदभावाचे.

18) कोल्हापूरचे महालक्ष्मी मंदिर .. शैलीचा आत्म नमुना आहे.

☒ (अ) हेमाडपंथी ☐ (ब) पुणेरी ☐ (क) इजिप्ती ☐ (ड) मापेकी नाही.

19) राज्यव्यवहारकोष या ग्रंथाची रचना .. यांनी केली.

☒ (अ) छ. शिवाजी म. ☐ (ब) संभाजी म. ☒ (क) राजाराम म. ☐ (ड) मापेकी नाही.

④ टिपा.

- ① किम्वत्ता प्रशासन
- ② आरमारी धोरण.
- ③ शिवकाळीन व्यापार
- ④ शिवकाळीन शेती.
- ⑤ ~~शिवकाळीन व्यापार~~
- ⑥ कोल्हापूरचे प्रेमनाथ मंदिर
- ⑦ सिवाजी महाराजांचे धार्मिक धोरण.
- ⑧ वावुतेदार

⑤ दिर्घोत्तरी प्रश्न.

- ① अष्टप्रधान मंडळाची माहिती द्या.
- ② शिवकाळीन उद्योगांची माहिती द्या.
- ③ किम्वत्ता प्रशासनावर चर्चा करा.
- ④ पंढरपूरची वारी चळवळ स्पष्ट करा.
- ⑤ शिवकाळीन ग्रामिण जिविताचे वर्णन करा.
- ⑥ शिवकाळीन कृषिव्यवस्थेचे वर्णन करा.